

40.1. Χουρμάδες – Γενικές Πληροφορίες

40.1.1. Εισαγωγή:

Η χουρμαδιά (*Phoenix dactylifera*, Φοίνιξ ο δακτυλοφόρος) είναι είδος φοίνικα. Φύεται στην Βόρεια Αφρική (Σαχάρα), στην Αραβική χερσόνησο, στη Μεσοποταμία και κατά μήκος του Περσικού κόλπου που φτάνει μέχρι το Πακιστάν, τη βορειοδυτική Ινδία και τα νοτιοδυτικά σύνορα του Αφγανιστάν. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει αυξημένη ζήτηση των νωπών καρπών της χουρμαδιάς από τις αγορές της Ευρώπης ενώ στην Κύπρο έχουν ήδη εγκατασταθεί αρκετές εμπορικές φυτείες. Υπάρχουν πολλές ποικιλίες χουρμαδιάς σε όλο τον κόσμο, αλλά οι ποικιλίες που ευδοκιμούν καλύτερα στο μεσογειακό κλίμα και προωθούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης είναι οι Halawy, Bou Faggous, Barhee, Khalas, Lulu και Deglet Noor.

Η χουρμαδιά είναι δένδρο αειθαλές μεγάλου ύψους, περίπου 20 με 30 μέτρα. Έχει λεπτό κορμό γκρίζου-καφέ χρώματος, τα φύλλα της έχουν μήκος περί τα 5,5-6,0 μ. και τα φυλλάκια του τα 30-60 εκατοστά. Αντέχει στο ψύχος μέχρι και στους -10°C και έχει απαιτήσεις σε φως και νερό. Είναι απαραίτητη η συγκαλλιέργεια αρσενικών και θηλυκών δένδρων σε αναλογία 1:25-30. Οι χουρμάδες έχουν σχήμα γενικά ελλειψοειδείς αλλά μερικοί είναι σφαιρικοί, ενώ άλλοι κυλινδρικοί. Οι χουρμάδες άγουροι είναι πράσινοι (στάδιο Kimri) μέχρι χρώμα ανοικτού κίτρινου. Στην συνέχεια, καθώς ωριμάζουν (στάδιο Khalal) έχουν έντονο κίτρινο χρώμα και κόκκινη επιδερμίδα, και αυτό είναι το στάδιο το οποίο τρώγονται φρέσκοι. Προχωρώντας και φτάνοντας προς το τέλος της ωρίμανσης (στάδιο Rutab) αποκτούν καφέ χρώμα ή κοκκινωπό καφέ μέχρι σχεδόν μαύρο ανάλογα με την ποικιλία, το έδαφος και τη θερμοκρασία. Στη μεγίστη ωρίμανση (στάδιο Tamar) οι χουρμάδες είναι πολύ ζαρωμένοι και παρουσιάζουν τη μέγιστη ποσότητα σακχάρων. Ωριμάζει στα μέσα Αυγούστου και η μέση παραγωγή είναι 70 κιλά ανά Χουρμαδιά.

Σύμφωνα με στοιχεία του διεθνούς οργανισμού FAOSTAT οι μεγαλύτερες σε παραγωγή χώρες είναι η Αίγυπτος που παράγει το 18% της παγκόσμιας παραγωγής, το Ιράν το 13,5%, η Σαουδική Αραβία το 13%, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα το 11%, η Αλγερία το 8,5%, το Πακιστάν το 7% και άλλες χώρες με μικρότερες παραγωγές.

40.1.2. Δείκτες Ωριμότητας:

Ο προσδιορισμός του κατάλληλου χρόνου συγκομιδής, καθορίζεται με κριτήριο την αλλαγή του χρώματος από πράσινο σε κίτρινο ή κιτρινοκόκκινο ανάλογα με την ποικιλία (στάδιο Khalal).

40.1.3. Ποιοτικοί Δείκτες:

Οι ποιοτικοί δείκτες προσδιορίζονται από:

Το μέγεθος του καρπού, το χρώμα, την υφή, και την καθαρότητα της επιδερμίδας του.

Την απαλλαγή από ελαττώματα, όπως ηλιακά εγκαύματα, βλάβες από έντομα, εμφάνιση ζάχαρης ή προϊόντων ζύμωσης στην επιφάνεια του καρπού και φθορές που προκαλούν τα διάφορα παθογόνα.

Τη γλυκύτητα (περιεκτικότητα σε ολικά σάκχαρα περίπου το 50% ή 75% σε σύγκριση με το ξηρό βάρος του καρπού).

Αποσπάσματα κειμένων. Περισσότερα στο βιβλίο ΦΡΟΥΤΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ.